

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

“ธนาคารแห่งประเทศไทย: บทบาทต่อเศรษฐกิจไทย”

ดร.ทิตนันทิ มัลลิกะมาส
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 17 สถาบันพระปกเกล้า
22 กุมภาพันธ์ 2562

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการนโยบายการเงินล่าสุด

3 โจทย์หลักของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

1

ทำอย่างไรให้ประชาชนกินดีอยู่ดี ?

2

ทำอย่างไรให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพและเติบโตยั่งยืน ?

3

ทำอย่างไรให้มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ?

4 หน่วยงานหลักของรัฐที่ดูแลภาพรวมนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(สภาพัฒน์ฯ)

วิสัยทัศน์และ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานประมาณ

กระทรวงการคลัง

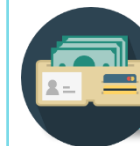
นโยบายการคลัง

กรอบงบประมาณ การจัดเก็บภาษี
การใช้จ่ายภาครัฐ และการบริหารหนี้สาธารณะ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
(ธปท.)

นโยบายการเงิน

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการเงินล่าสุด

สนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้เต็มศักยภาพและยั่งยืน
โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ หรือปัญหาความไม่สมดุลในระบบการเงิน

บทบาท ธปท. ตามกฎหมาย พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2551)

มาตรา 7

ภารกิจ

ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

มาตรา 25

โครงสร้างองค์กร

คณะกรรมการ ธปท. ดูแลกิจการทั่วไป และคณะกรรมการอิสระ 3 คณะ
ดูแลนโยบายการเงิน (กนง.) ระบบสถาบันการเงิน (กนส.) และระบบการชำระเงิน (กรช.)

มาตรา 28/7

อำนาจหน้าที่

คณะกรรมการนโยบายการเงินมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดเป้าหมายของนโยบายการเงินของประเทศ
2. กำหนดนโยบายการบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยน

รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทุก 6 เดือน

มาตรา 28/8

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

กนง. จัดทำเป้าหมายของนโยบายการเงินของปีถัดไปกับรมต.คลัง
และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

บทบาท ธปท. ตามกฎหมาย พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2551)

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)

เป็นคณะกรรมการอิสระของ ธปท. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1

กำหนดเป้าหมายของนโยบายการเงินของประเทศ โดยคำนึงถึงแนวโน้มนโยบายแห่งรัฐ
สถานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

2

กำหนดนโยบายการบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราภายใต้
ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

3

กำหนดมาตรการจำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายนโยบายตาม (1) และ (2)

4

ติดตามการดำเนินการมาตรการของ ธปท. ตาม (3) ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและ
มีประสิทธิภาพ

เสถียรภาพด้านราคาเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจ

“ธนาคารกลางทุกแห่งจึงดูแลให้อัตราเงินเฟ้อมีเสถียรภาพ” เพื่อไม่ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อสูงเกินไปหรือภาวะเงินฝืด

กีดร่อนอำนาจซื้อที่แท้จริง

เกิดความไม่แน่นอนของต้นทุนการผลิตและราคา

บั่นทอนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ทำให้การกระจายรายได้แย่ลง

สร้างต้นทุนทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

เงินเฟ้อที่สูงเกินไปจึงไม่เอื้อให้เกิดการทำธุรกิจหรือลงทุนระยะยาว
และบั่นทอนศักยภาพการเติบโตของเศรษฐกิจ

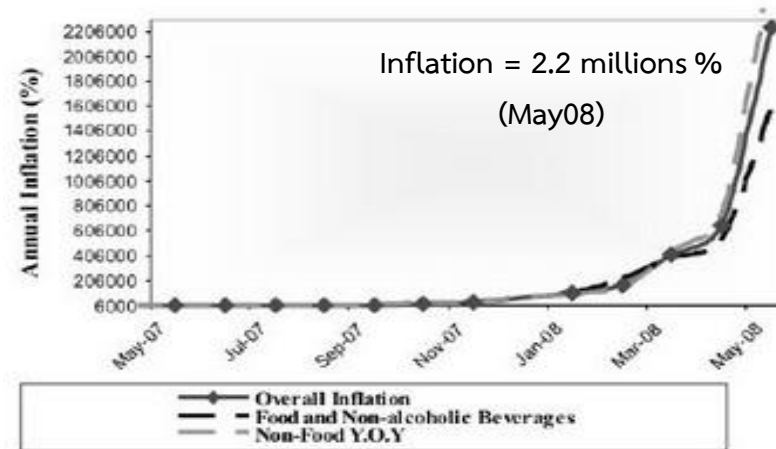
ในอดีตมีบางประเทศที่ละเลยการดูแลเสถียรภาพราคา โดยธนาคารกลางพิมพ์เงินออกมาให้รัฐบาลกู้มากเกินไป จนประสบปัญหาเงินเฟ้อขั้นรุนแรง (Hyper-inflation) และทำให้เศรษฐกิจถดถอยในที่สุด

Date:	German Marks needed to buy one ounce of gold
Jan 1919.....	170.00
Sept 1919.....	499.00
Jan 1920.....	1,340.00
Sept 1920.....	1,201.00
Jan 1921.....	1,349.00
Sept 1921.....	2,175.00
Jan 1922.....	3,976.00
Sept 1922.....	30,381.00
Jan 1923.....	372,477.00
Sept 1923.....	269,439,000.00
Oct 2, 1923.....	6,631,749,000.00
Oct 9, 1923.....	24,868,950,000.00
Oct 16, 1923.....	84,969,072,000.00
Oct 23, 1923.....	1,160,552,882,000.00
Oct 30, 1923.....	1,347,070,000,000.00
Nov 5, 1923.....	8,700,000,000,000.00
Nov 30, 1923.....	87,000,000,000,000.00

เยอรมัน (ปี 1922 - 23)

ฮังการี (ปี 1946)

ซิมบับเว (ปี 2008)

เวเนซุเอลา (ปี 2018)

นิยาม “ภาวะเงินฝืด”	
1. ราคาสินค้าและบริการโดยรวมลดลงต่อเนื่อง (อัตราเงินเฟ้อติดลบ)	ความหมายแคบ
2. การลดลงของราคาเกิดขึ้นในเกือบทุกประเภทของสินค้า	ความหมายกว้าง
3. ประชาชนคาดการณ์ว่าราคาจะลดลงต่อเนื่อง	
4. อุปสงค์และการจ้างงานลดลงยาวนาน	

ที่มา: ECB Monthly Bulletin (2014)

สาเหตุ

- (1) การพัฒนาเทคโนโลยีหรือประสิทธิภาพการผลิต
- (2) ราคาน้ำมันลดลง

ผลกระทบ

ต้นทุนต่ำลง 😊
ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ

ระดับราคาโดยรวม
ลดลงต่อเนื่อง

อุปสงค์หดตัว

อาจทำให้เศรษฐกิจถดถอยยาวนาน 😞

อุปสงค์
ลดลง

ราคา
ลดลง

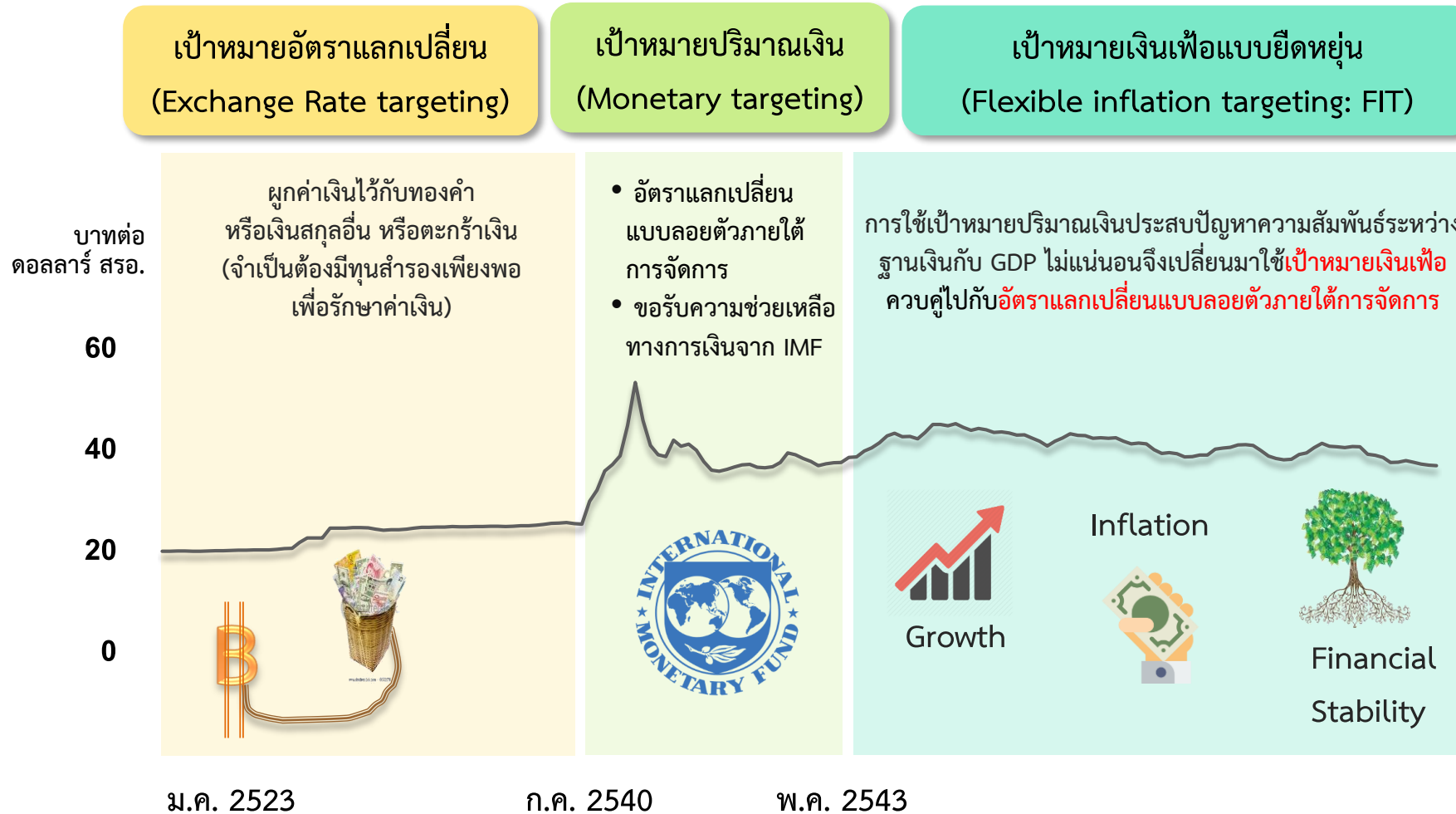

เราควรกังวลกับภาวะเงินฝืด ซึ่งเกิดจากอุปสงค์ที่หดตัว
เพราะอาจจะนำไปสู่เศรษฐกิจที่ถดถอยยาวนาน

กรอบการดำเนินนโยบายการเงินของไทย

หลักการดำเนินการภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible inflation targeting: FIT)

เป้าหมายเงินเฟ้อ
เป็นตัวเลขที่ชัดเจน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (headline inflation) $2.5 \pm 1.5\%$

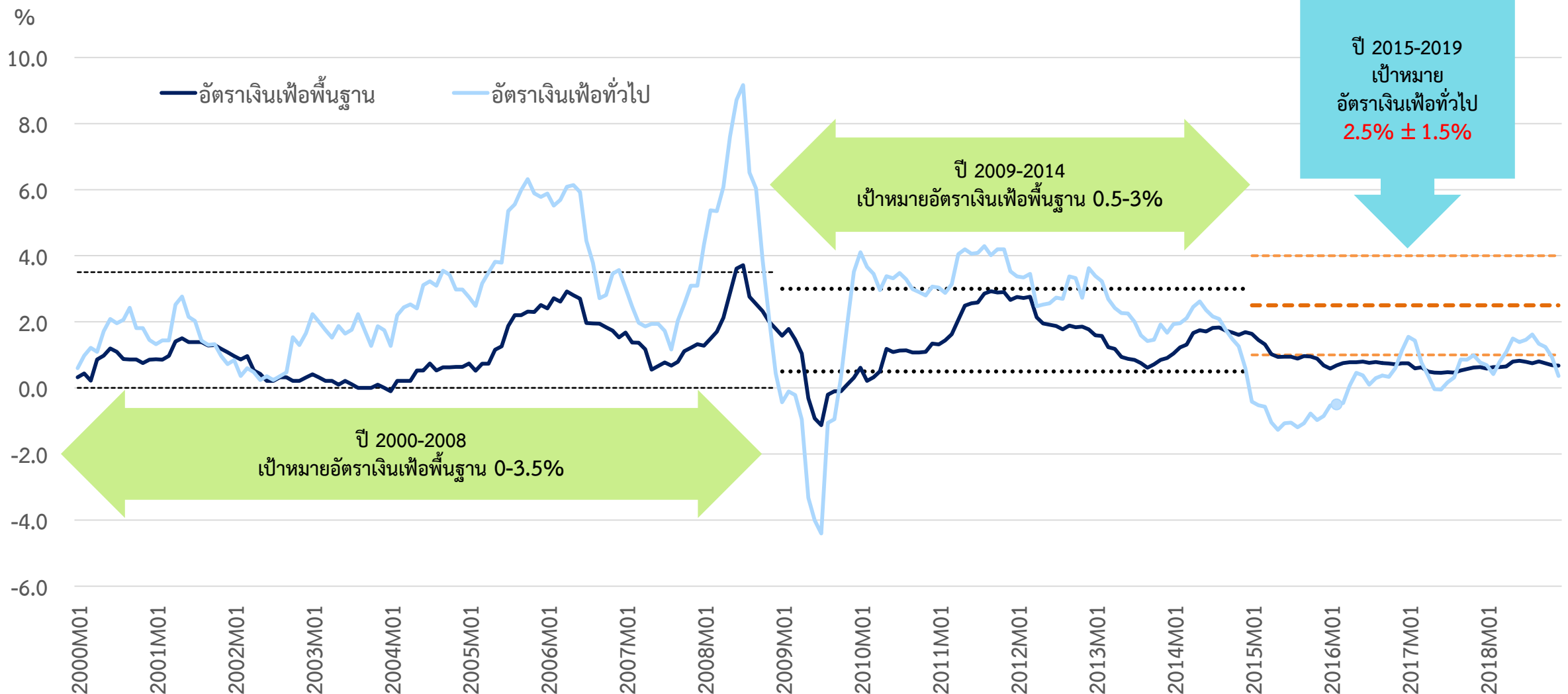
เป้าหมายที่ชัดเจนช่วยยืดเหนี่ยวการคาดการณ์เงินเฟ้อของประชาชนในระยะข้างหน้า

เน้นความโปร่งใส
และการแสดงความ
รับผิดชอบ

Institutional setup กระบวนการที่โปร่งใส และการสื่อสารต่อสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ
ช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของธนาคารกลาง

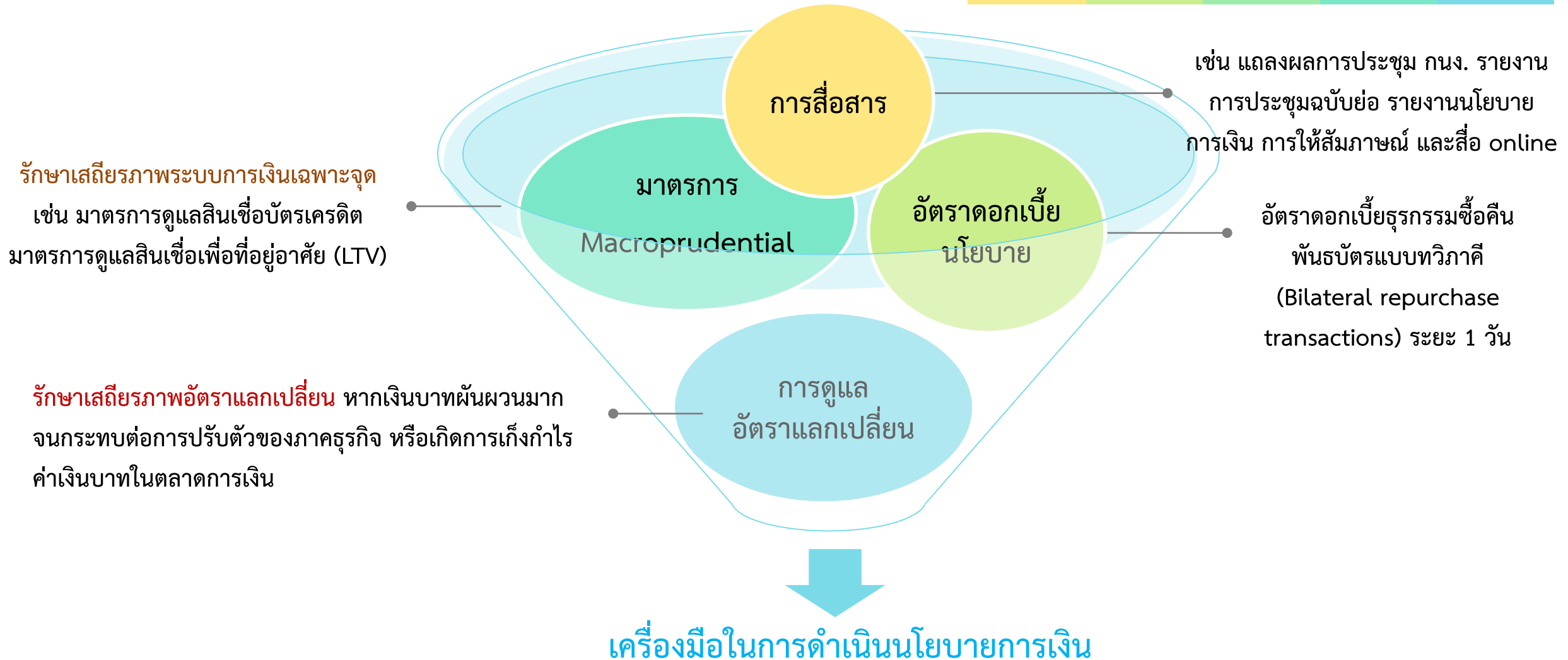
มีความยืดหยุ่น
เพียงพอ

- สามารถใช้ดูแลเสถียรภาพราคา เสถียรภาพระบบการเงิน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ส่งสัญญาณในการดำเนินนโยบายการเงินผ่านอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นเครื่องมือหลักและสามารถใช้เครื่องมืออื่นผสมผสานได้

กนง. ดำเนินนโยบายการเงินโดยใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นเครื่องมือหลัก และใช้เครื่องมืออื่นผสมผสานตามความเหมาะสม

การดำเนินนโยบายการเงิน ไม่สามารถ บรรลุเป้าหมาย 3 ด้านโดยสมบูรณ์

Independent monetary policy

แบบที่ 1 เงินทุนเคลื่อนย้ายเสรี + ควบคุมอัตราดอกเบี้ย
(ปล่อยอัตราแลกเปลี่ยนตามกลไกตลาด)

เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย

ไทยจัดอยู่ในกรณีนี้ โดยให้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว
ภายใต้การจัดการ

Free capital flows

แบบที่ 3 อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ + ควบคุมอัตราดอกเบี้ย
(ควบคุมเงินทุนเคลื่อนย้าย)

เช่น จีน

Fixed exchange rate

แบบที่ 2 เงินทุนเคลื่อนย้ายเสรี + อัตราแลกเปลี่ยนคงที่
(ปล่อยอัตราดอกเบี้ยตามกลไกตลาด)

เช่น ฮองกง

ระบบอัตราแลกเปลี่ยน
แบบลอยตัวภายใต้การจัดการ
(Managed Float
Exchange Rate
Regime)

- อนุญาตให้เงินบาทเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดได้ โดยไม่กำหนดระดับอัตราแลกเปลี่ยนไว้ที่ค่าใดค่าหนึ่ง
- ธปท. เข้าดูแลค่าเงินบาทโดยการทำ sterilized intervention ในกรณีที่ค่าเงินบาทผันผวนเกินกว่าปกติ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ
- ค่าเงินบาทไม่ควรเคลื่อนไหวต่างจากพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เนื่องจากจะนำไปสู่ความบิดเบือนทางเศรษฐกิจ (economic imbalances) และการเก็งกำไรค่าเงิน
- ธปท. มีระบบและเครื่องมือติดตามตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งพิจารณาความสามารถในการแข่งขันจากดัชนีค่าเงินบาทที่เทียบกับประเทศคู่ค้าคู่แข่ง (nominal effective exchange rate: NEER)

กรอบเป้าหมายเงินเพื่อใช้ควบคุมกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบยืดหยุ่นได้เป็นผลดี

- การใช้กรอบเป้าหมายเงินเพื่อควบคุมกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความยืดหยุ่น ส่งผลดีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ*
- อัตราแลกเปลี่ยนที่มีความยืดหยุ่นจะช่วยรองรับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากปัจจัยภายนอกได้ (shock absorber) ขณะที่สามารถใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อดูแลภาวะเศรษฐกิจในประเทศได้อย่างเหมาะสม

การตัดสินใจนโยบายของ กนง. ในทางปฏิบัติ ไม่ได้คำนึงถึงเป้าเสถียรภาพราคาเพียงอย่างเดียว

Balance of Risks

กนง. ชั่งน้ำหนักความเสี่ยงระหว่าง **เสถียรภาพราคา เสถียรภาพเศรษฐกิจ และเสถียรภาพระบบการเงิน (Financial stability)** โดยติดตามความไม่สมดุล 7 ด้านที่อาจก่อตัวขึ้นในระบบเศรษฐกิจ

กนง. ติดตามความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน (financial imbalance) 7 ด้าน

ภาคต่างประเทศ

ตลาดการเงิน

ภาคสถาบันการเงิน

ภาคอสังหาริมทรัพย์

ภาคธุรกิจ

ภาคครัวเรือน

ภาคการคลัง

มาตรการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (Macroprudential) คือ

- มาตรการเพื่อดูแล ป้องกัน หรือแก้ไข**ความเสี่ยงเชิงระบบ (systemic risks)** ในจุดต่าง ๆ ของระบบการเงิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังเสถียรภาพระบบการเงินในภาพรวมได้ เช่น ฟองสบู่อสังหาริมทรัพย์ หนี้ครัวเรือน
- มาตรการ Macroprudential มีหลายลักษณะ สามารถออกแบบให้**เหมาะสม (specific)** กับ**ความเสี่ยงเฉพาะจุดได้**

ตัวอย่าง

มาตรการ Loan-to-value ratio (LTV)

ลักษณะมาตรการ

กำหนดเงินดาวน์ขั้นต่ำในการขอสินเชื่อที่อยู่อาศัย
เช่น LTV 80% หมายถึง ผู้กู้ซื้อบ้านต้องวางเงินดาวน์อย่างน้อย
20% ของราคาบ้าน

ช่วยดูแลปัญหาฟองสบู่ในภาคอสังหาริมทรัพย์ และหนี้ครัวเรือน

https://www.bot.or.th/Thai/ConsumerInfo/Documents/LTV_9Nov2018.pdf

มาตรการดูแลสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล

ลักษณะมาตรการ

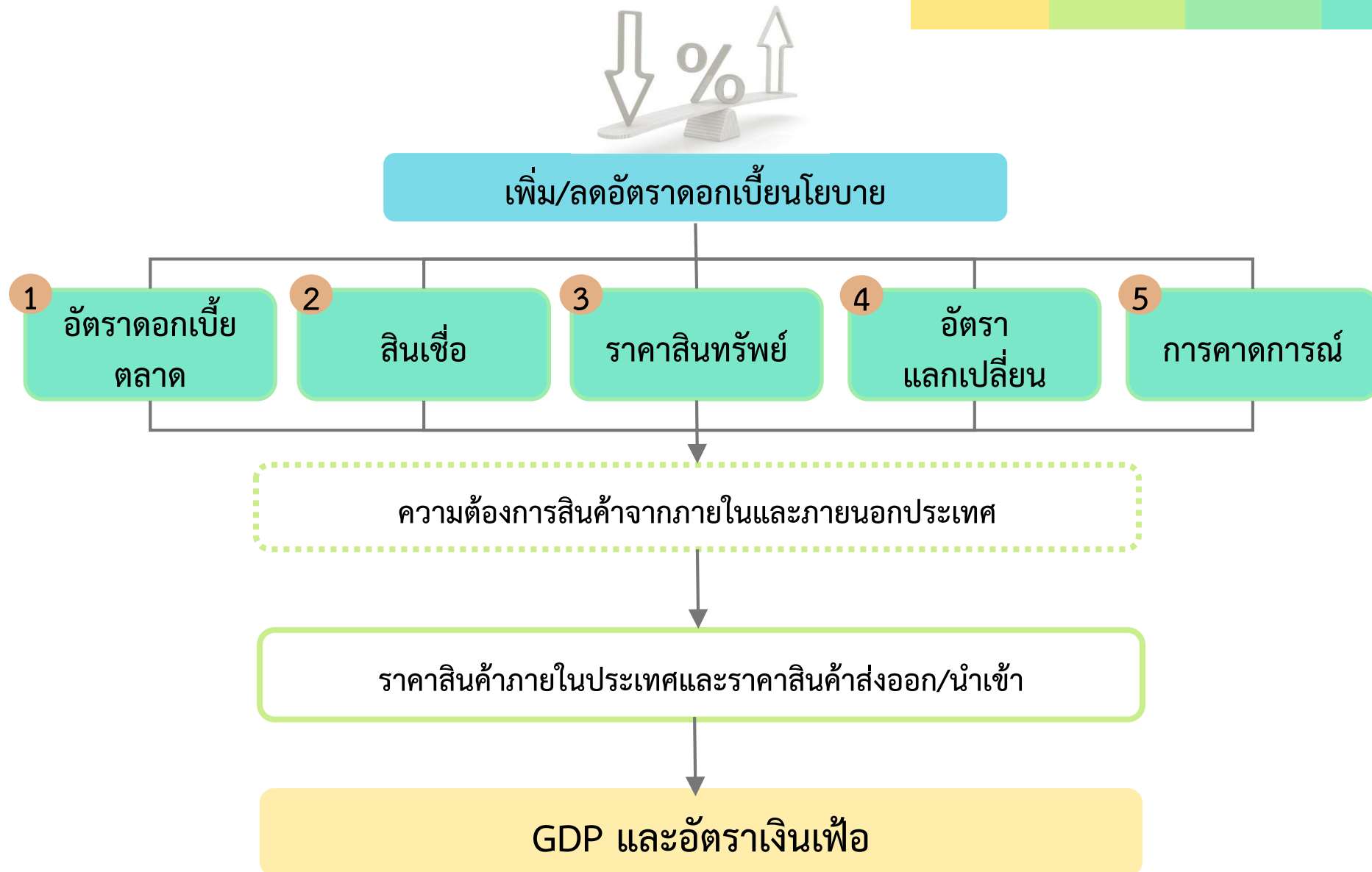
กำหนดเงินเดือนขั้นต่ำ วงเงินสูงสุดต่อบัตร และจำนวนบัตรต่อคน
เช่น ผู้มีรายได้ < 3 หมื่นบาท วงเงินบัตรเครดิตสูงสุดต่อใบ
ไม่เกิน 1.5 เท่าของรายได้ต่อเดือน และมีบัตรฯ ไม่เกิน 3 ใบต่อคน

ช่วยดูแลปัญหาหนี้ครัวเรือน โดยเฉพาะการก่อหนี้เกินตัว

<https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/News2560/n3660t.pdf>

การปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายส่งผ่านไปสู่เศรษฐกิจภายใน 4-8 ไตรมาส

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)

ผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. 3 คน และ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 4 คน

ข้อมูลล่าสุด

การประชุม กนง. 8 ครั้งต่อปี

ประเมินภาวะเศรษฐกิจการเงิน
และแนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเฟ้อ

ตัดสินใจนโยบายการเงิน
ขึ้น/คง/ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

แถลงข่าวผลการประชุม

ปรับระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

เผยแพร่รายงานการประชุมฉบับย่อและ
รายงานนโยบายการเงิน

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

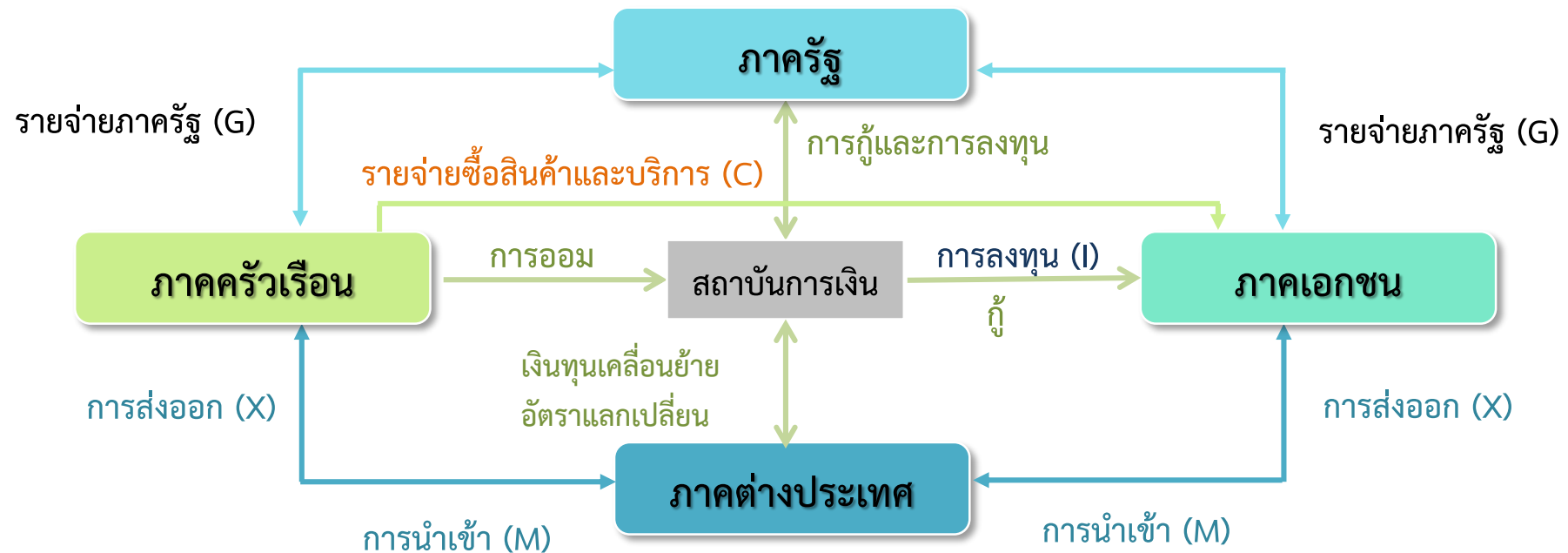
2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการเงินล่าสุด

$$\text{GDP} = C + I + \boxed{G} + X-M$$

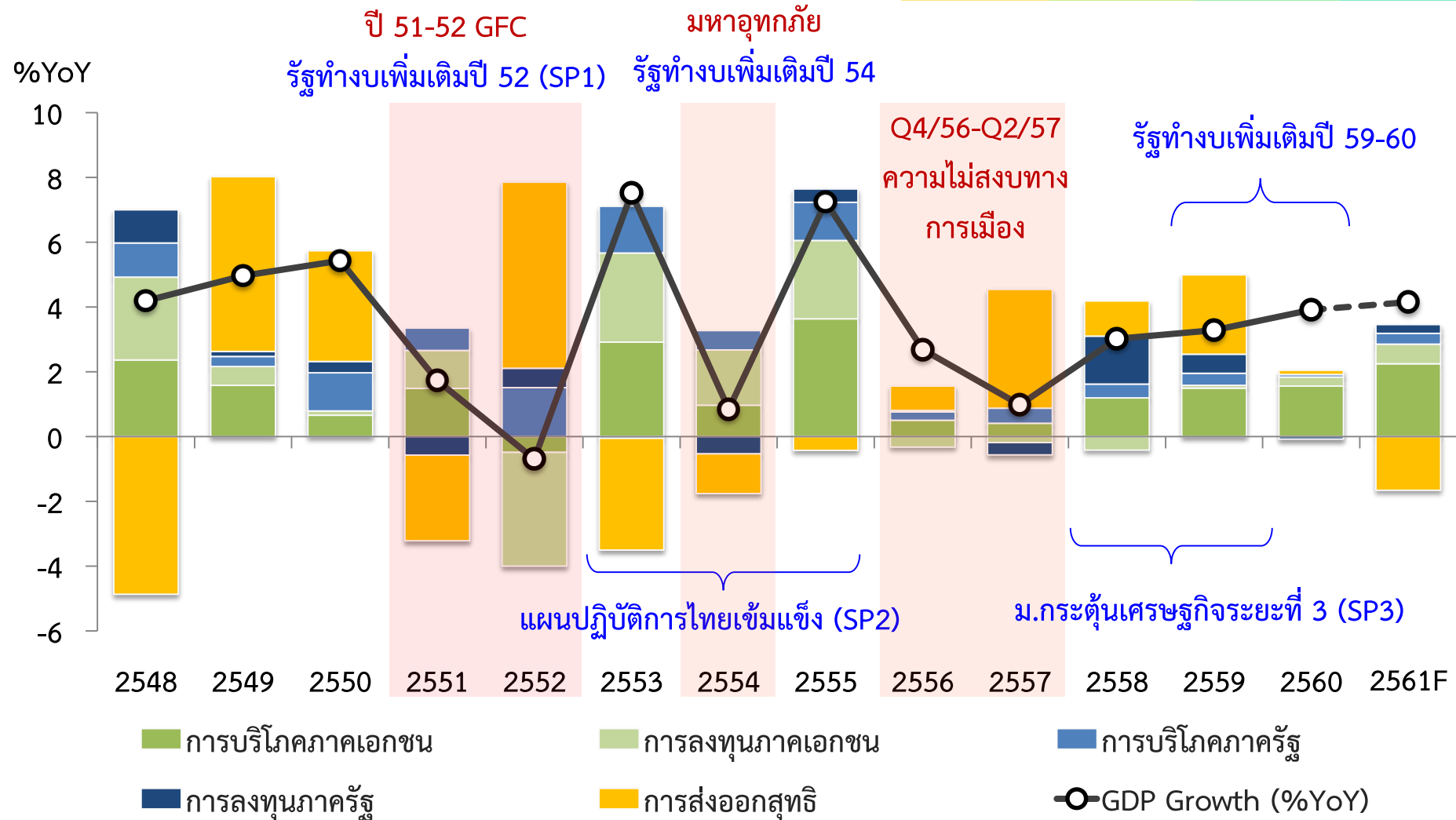
แผนภาพแสดงการไหลเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจ

ความสำคัญของภาครัฐ

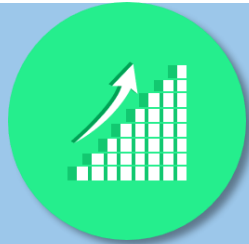
ภาครัฐมีบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่อง

นโยบายการเงินและการคลังต้องสอดคล้องกัน

เพื่อบรรลุเป้าหมายการเติบโตของเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

ระยะยาว

นโยบายการเงินและการคลังมีวัตถุประสงค์เพื่อ
สนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ระยะสั้น

อาจต้องชั่งน้ำหนักระหว่าง
การเติบโตทางเศรษฐกิจ กับ
การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ

เติบโตในอัตราที่ดี
Economic Growth

นโยบายการคลัง

เศรษฐกิจเปรียบเสมือนต้นไม้

ไม่เพียงกิ่งก้านแตกสาขา แต่ลำต้นและรากต้องหยั่งลึกแข็งแรงด้วย

นโยบายการเงิน

เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
Macroeconomic stability

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

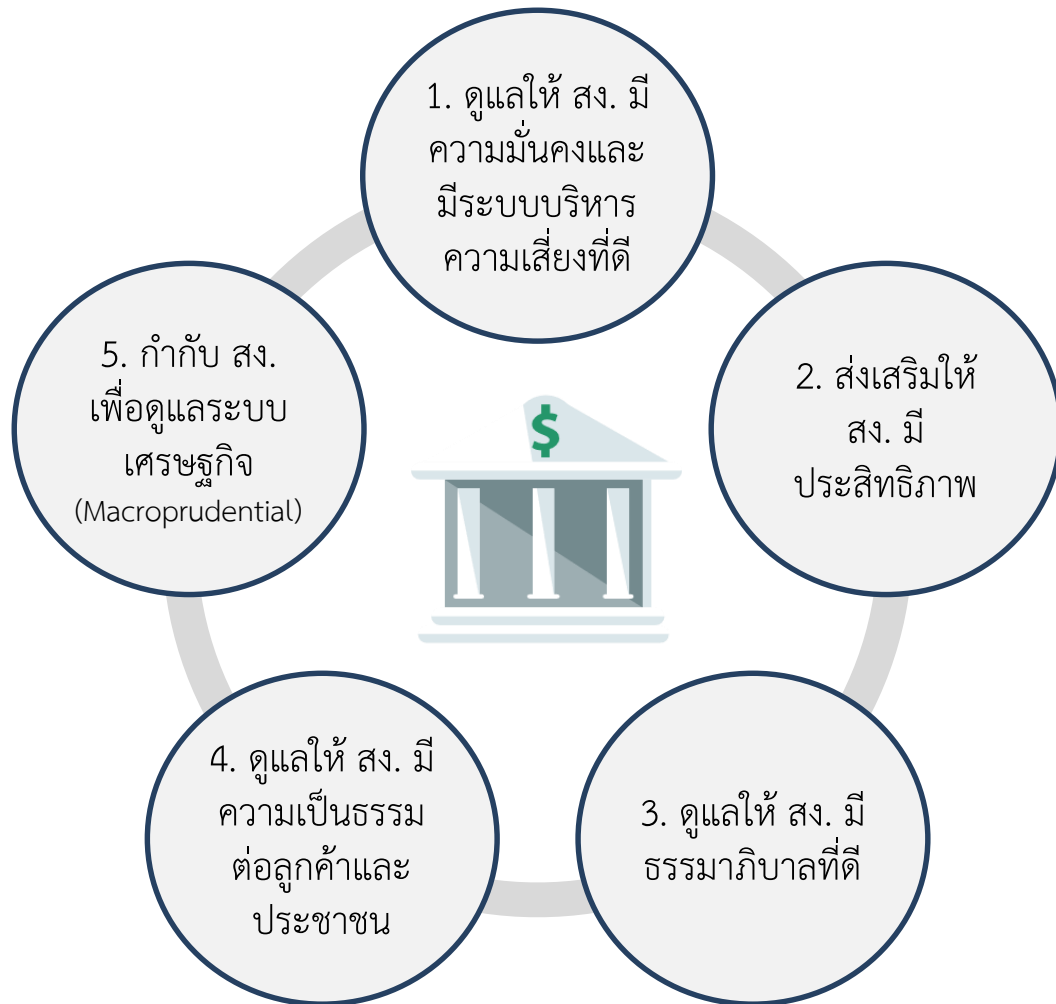
- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการนโยบายการเงินล่าสุด

วัตถุประสงค์

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.)

เป็นคณะกรรมการอิสระของ ธปท. มีอำนาจ

- ✓ กำหนดนโยบายการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน (สง.)
- ✓ ติดตามการดำเนินการของ ธปท. ในการเป็นนายธนาคารของ สง.
- ✓ กำกับและตรวจสอบ สง.

รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับ สง.
2. กำหนดนโยบายการเปิดและปิด สง.
3. กำหนดอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ที่ สง. ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจ สง.
4. เสนอความเห็นหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง สง. ใหม่

1. สถาบันการเงิน

1.1 ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

- ธนาคารพาณิชย์
- ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย
- ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ

1.2 สาขาธนาคารต่างประเทศ

1.3 บริษัทเงินทุน

1.4 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

1.5 สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

2. สำนักงานผู้แทนธนาคารต่างประเทศ

3. บริษัทบริหารสินทรัพย์

4. ผู้ประกอบการธุรกิจการเงินที่มีใช้สถาบันการเงิน

- ธุรกิจบัตรเครดิต
- ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ
- ธุรกิจ e-Payment

ธปท. ตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง

1. บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

2. บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ

มูลค่าการระดมทุนรวมของภาคเอกชน (ทั้งทางตรงและทางอ้อม) ณ ไตรมาส 3/61 = 44.08 ล้านล้านบาท

ตลาดตราสารหนี้

16.9%

สินเชื่อ ธพ.*

26.3%

- สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ (ธพ.)*
- สินเชื่อสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐฯ (SFIs)
- สินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์
- สินเชื่อสถาบันการเงินอื่น เช่น Non-bank
บ.สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ บ.ลิสซิ่ง
โรงรับจำนำ บ.หลักทรัพย์ และอื่น ๆ
- ตลาดตราสารทุน
- ตลาดตราสารหนี้

34.3%

ตลาดตราสารทุน

11.8% สินเชื่อ SFIs

4.6%

สินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์

6.1%

สินเชื่อสถาบันการเงินอื่น

ระบบสถาบันการเงินไทยแข่งขันได้ สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายขึ้นด้วยราคาที่เป็นธรรมและไม่บิดเบือน และสนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค ภายใต้การกำกับดูแลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน

วิสัยทัศน์

1. Digitization & Efficiency

- 1.1 บริการ Digital channels และ e-Payment ที่สนับสนุน e-Business และ e-Government
- 1.2 Common utilities และ Automate ระบบงานของระบบงาน ธพ./ธปท.
- 1.3 รูปแบบและโครงสร้างระบบสถาบันการเงินที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ

2. Access

- 2.1 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชนและการออมเพื่อวัยเกษียณ
- 2.2 ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME
- 2.3 การระดมทุนสำหรับธุรกิจและโครงการขนาดใหญ่ผ่านตลาดทุน

3. Regionalization

- 3.1 สถาบันการเงินไทยสามารถประกอบธุรกิจ ในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น
- 3.2 โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนธุรกรรมทางการเงินและการชำระเงินระหว่างประเทศ
- 3.3 สภาพแวดล้อมภาคการเงินที่สนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค

4. Enablers

- 4.1 บุคลากรทางการเงิน
- 4.2 ความรู้ทางการเงินและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
- 4.3 กฎหมายทางการเงิน
- 4.4 เกณฑ์กำกับดูแล

การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม
(Inclusive growth)

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการนโยบายการเงินล่าสุด

วัตถุประสงค์

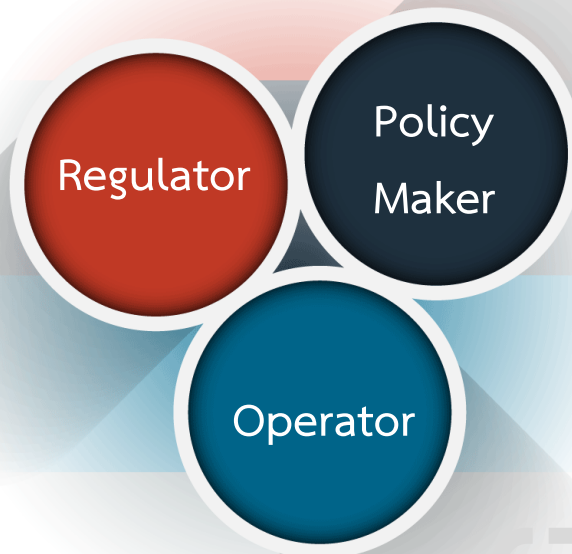
รพท. กำหนดนโยบายด้านระบบการชำระเงิน เพื่อกำกับดูแลและสนับสนุนให้ระบบการชำระเงินในประเทศดำเนินไปอย่าง**มีประสิทธิภาพ** **มั่นคง** และ**ปลอดภัย** เพื่อช่วยสนับสนุนการทำธุรกรรมการค้าและการเงินให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและคล่องตัว

คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) มีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายเกี่ยวกับระบบการชำระเงินที่ รพท. กำกับดูแล และระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงิน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตามการดำเนินงานของ รพท. ในการจัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งระบบการชำระเงิน

- การกำกับดูแลโครงสร้างพื้นฐานของระบบการชำระเงิน
- การกำกับและตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)

- การจัดทำแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน (Payment Systems Roadmap)
- การผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (เช่น ระบบ, กฎหมาย และการแข่งขัน)
- ให้ความรู้/ส่งเสริมการใช้ e-Payment

- ระบบ BAHTNET
- ระบบ Cheque Clearing -> ICAS

วิสัยทัศน์

สร้าง Ecosystem ให้ Digital Payment
เป็นทางเลือกหลักในการชำระเงิน

1 ปีที่ผ่านมา ใครได้อะไรบ้างจากงานของ ธปท.

1

บทบาทของ ธปท. ต่อเศรษฐกิจไทย

1.1

Monetary Stability

- การดำเนินนโยบายการเงิน
- การประสานนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง

1.2

Financial Institutions System Stability

- การกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน

1.3

Payment Systems Stability

- การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

2

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและทิศทางการเงินล่าสุด

การเติบโตของเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจไทยในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในระดับที่สอดคล้องกับศักยภาพตามแรงส่งของอุปสงค์ในประเทศ แม้อุปสงค์ต่างประเทศชะลอลง

ความเสี่ยงมีมากขึ้นจากปัจจัยด้านต่างประเทศเป็นสำคัญ โดยเฉพาะมาตรการกีดกันทางการค้า และ Brexit

เสถียรภาพราคา

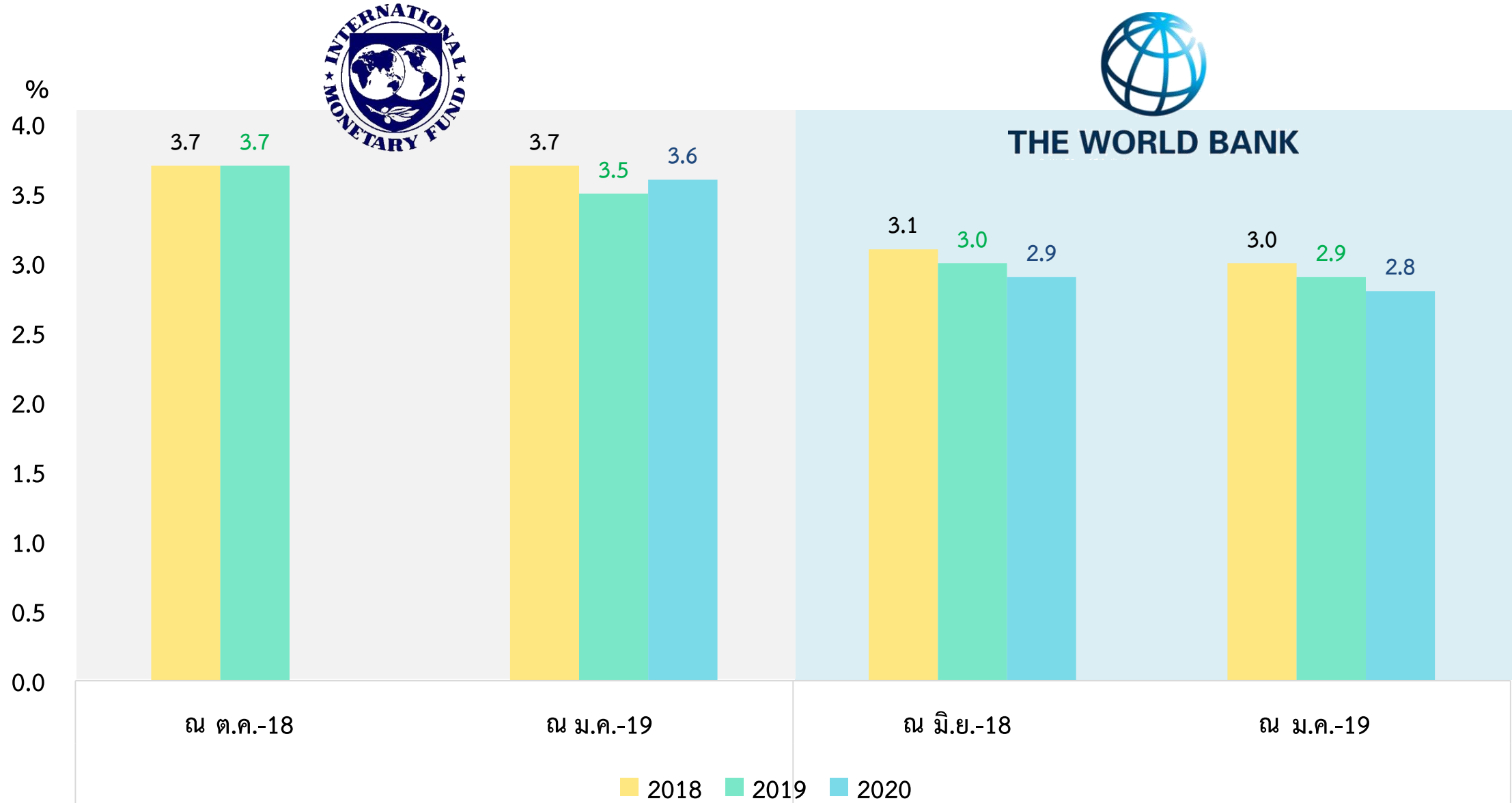
ประมาณการอัตราเงินเฟ้อใกล้เคียงกับที่ประเมินไว้เดิม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยจากราคาน้ำมันดิบที่ลดลง อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานทยอยปรับสูงขึ้น

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอาจจะต่ำกว่าที่ประเมินไว้ตามภาวะเศรษฐกิจและราคาน้ำมันที่มีความเสี่ยงมากขึ้น

เสถียรภาพระบบการเงิน

เสถียรภาพระบบการเงินโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ต้องติดตามความเสี่ยงบางจุดที่ยังไม่ปรับดีขึ้นชัดเจนจากภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นเวลานาน ซึ่งอาจสร้างความเปราะบางในระบบการเงินได้ในอนาคต

สรุปประมาณการเศรษฐกิจและเงินเฟ้อของประเทศไทย

จากรายงานนโยบายการเงิน เดือนธันวาคม 2561

	2560*	2561*	2562f
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ	4.0	4.1	4.0
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	0.7	1.1	1.0
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	0.6	0.7	0.9

หมายเหตุ: * ข้อมูลจริง

f ประมาณการจากข้อมูลล่าสุดถึงก่อนวันประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน 1 วัน (18 ธันวาคม 2561)

(% YoY)	2560*	2561*	ประมาณการ ณ ธ.ค. 61
			2562
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ	4.0	4.1	4.0
- การบริโภคภาคเอกชน	3.0	4.6	4.0
- การลงทุนภาคเอกชน	2.9	3.9	4.5
- การอุปโภคภาครัฐ	0.1	1.8	2.6
- การลงทุนภาครัฐ	-1.2	3.3	6.6
- ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ	5.4	4.2	4.1
- ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ	6.2	8.6	3.2
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	50.2	37.7	34.5
- มูลค่าการส่งออกสินค้า	9.8	7.7	3.8
- มูลค่าการนำเข้าสินค้า	13.2	14.3	3.8
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	0.7	1.1	1.0
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	0.6	0.7	0.9
ข้อสมมติ			
- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน)	35.6	38.3	40.0
- ราคาน้ำมันดิบดูไบ (USD/Barrel)	53.1	69.7	66.0

- การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องตามรายได้นอกภาคเกษตรที่ปรับตัวดีขึ้นและกระจายตัวมากขึ้น
- การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวจากการเพิ่มประสิทธิภาพและการขยายกำลังการผลิต การย้ายฐานการผลิตมาไทย รวมถึงปัจจัยสนับสนุนจากโครงการ PPP
- การใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวชะลอลงจากความล่าช้าในการลงทุนของบางโครงการ
- การส่งออกสินค้าขยายตัวชะลอลงตามปริมาณการค้าโลกและเศรษฐกิจคู่ค้าที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้า แต่ผลดีจากการย้ายคำสั่งซื้อและการย้ายฐานการผลิตจากจีนมายังไทย จะเป็นปัจจัยสนับสนุนในระยะต่อไป
- การส่งออกบริการขยายตัวชะลอลงตามจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลง แต่เริ่มมีสัญญาณปรับตัวขึ้น

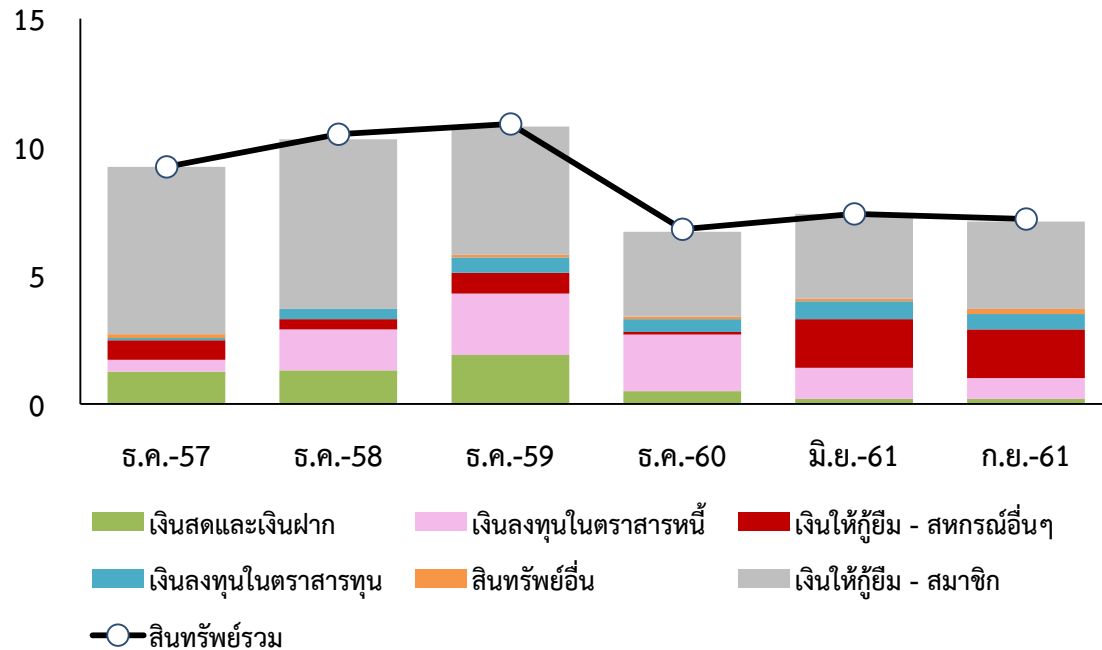

เสถียรภาพระบบการเงินมีความเสี่ยงบางจุดที่ต้องติดตาม อาทิ พฤติกรรม search for yield ซึ่งอาจส่งผลให้เกิด underpricing of risks

สินทรัพย์และเงินรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ขยายตัวในอัตราสูง แม้จะชะลอลงบ้าง แต่การกู้ยืมระหว่างสหกรณ์ฯ ที่มากขึ้น ทำให้ความเสี่ยงเชิงระบบสูงขึ้น

แหล่งที่มา (contribution) ของการขยายตัวของสินทรัพย์สหกรณ์ออมทรัพย์

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

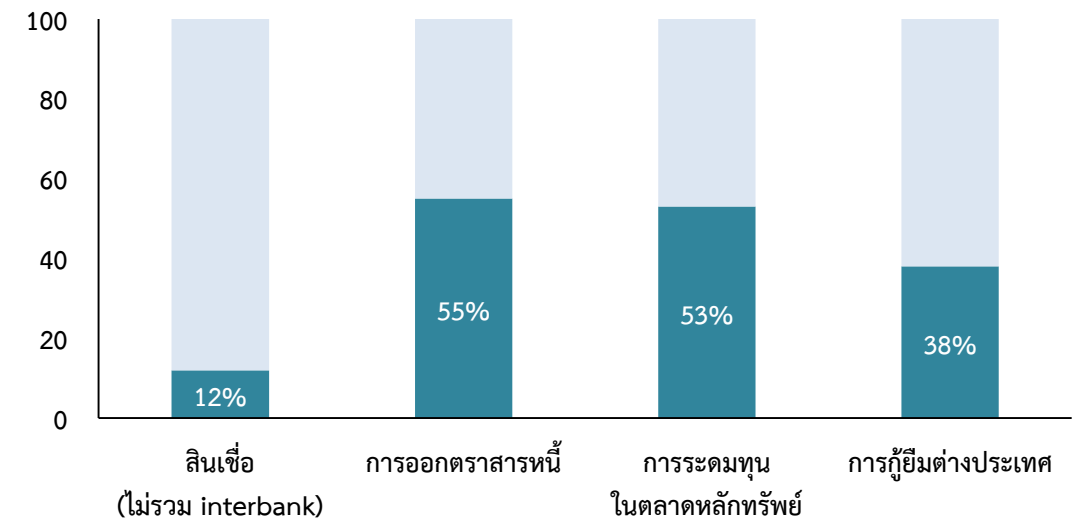
หมายเหตุ: หน่วยงานภาครัฐเริ่มกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ตั้งแต่ครึ่งหลังของปี 2560

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่มีความเชื่อมโยงอย่างมีนัยสำคัญกับระบบการเงิน โดยเฉพาะการออกตราสารหนี้และการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์

สัดส่วนของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ 20 ลำดับแรกในการระดมทุนแต่ละช่องทาง

ร้อยละ

หมายเหตุ: กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หมายถึง กลุ่มธุรกิจที่มีมูลค่า (1) การใช้สินเชื่อจากสถาบันการเงิน (2) การออกตราสารหนี้ และ (3) การกู้ยืมจากต่างประเทศ รวมสูงสุด 20 อันดับแรก ณ มิ.ย. 2561 โดยรายชื่อบริษัทในแต่ละกลุ่มอ้างอิงจากข้อมูลที่มีการเปิดเผยผ่านตลาดหลักทรัพย์ ขาว และความเห็นจากผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ผู้เก็บรักษาหลักทรัพย์ และนายหน้าค้าหลักทรัพย์

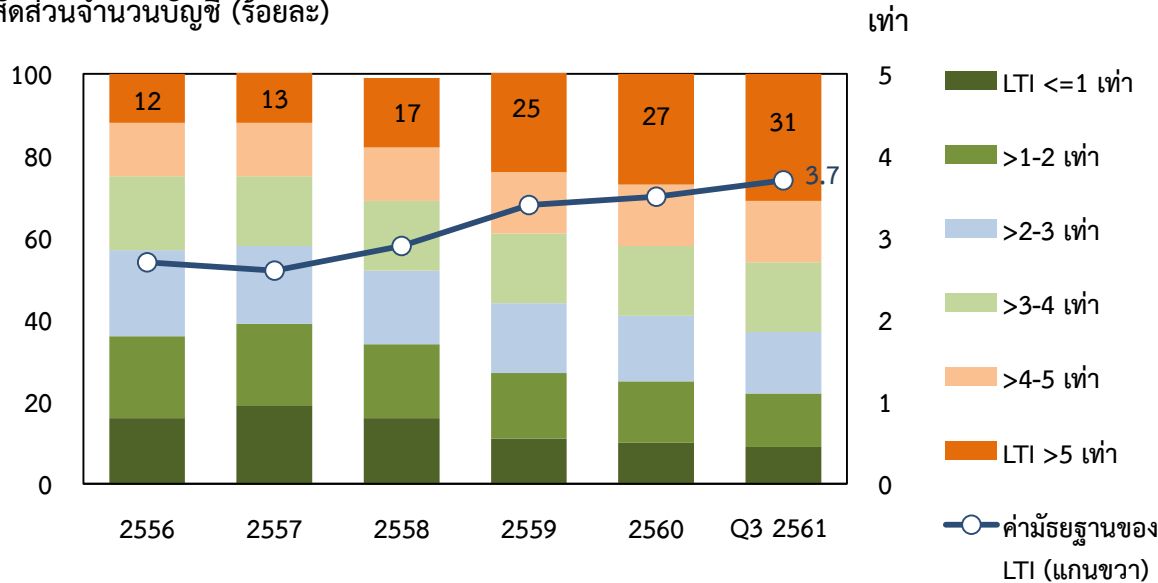

ความเสี่ยงในภาคอสังหาริมทรัพย์ลดลงในระดับหนึ่งจากมาตรการ LTV แต่อัตราส่วนสินเชื่ต่อรายได้ (LTI) ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังต้องติดตามความเสี่ยงจากภาวะอุปทานคงค้าง

อัตราส่วน LTI ยังโน้มสูงขึ้นและหนี้ที่มี LTI สูงมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

อัตราส่วนสินเชื่เพื่อที่อยู่อาศัยต่อรายได้ผู้กู้
(loan-to-income: LTI)*

สัดส่วนจำนวนบัญชี (ร้อยละ)

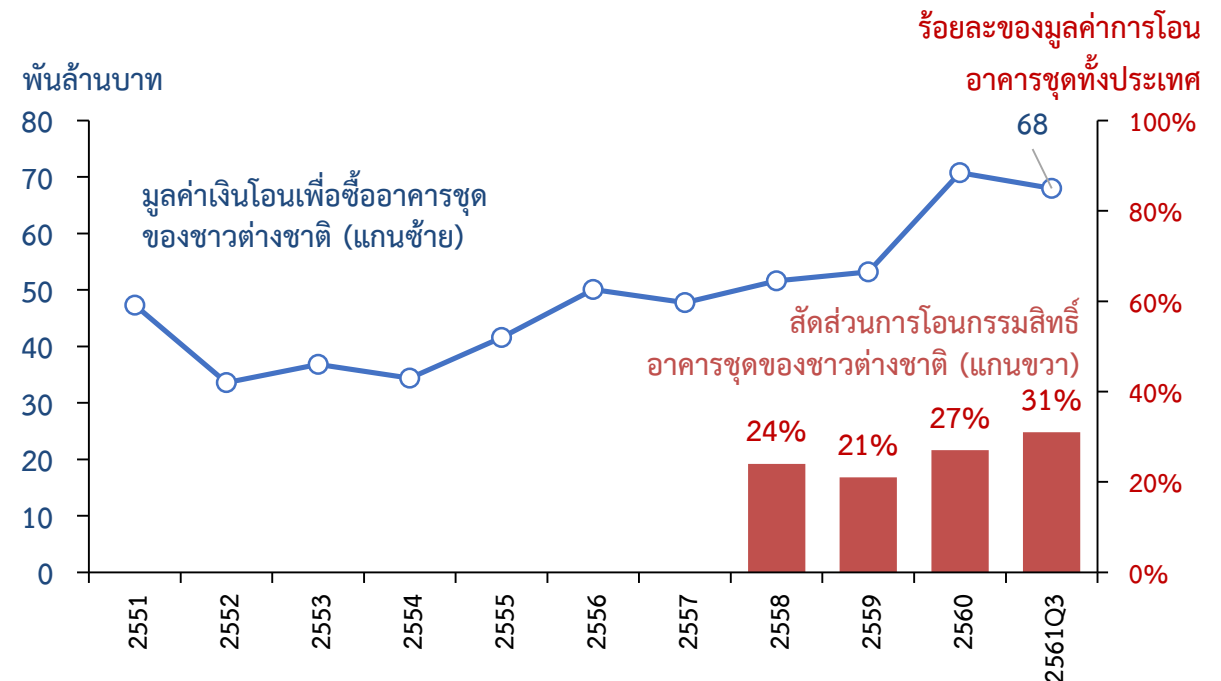

หมายเหตุ: *หนี้บ้านต่อรายได้ทั้งปีของผู้กู้

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ชาวต่างชาติโดยเฉพาะจีนมีความต้องการอาคารชุดไทยมากขึ้น จึงต้องระมัดระวัง
ความเสี่ยงที่อุปสงค์อาคารชุดอาจลดลง หากเศรษฐกิจต่างประเทศชะลอตัว

มูลค่าและสัดส่วนการโอนกรรมสิทธิ์อาคารชุดของชาวต่างชาติ

หมายเหตุ: มูลค่าเงินโอนเพื่อซื้ออาคารชุดของชาวต่างชาติ คำนวณจากมูลค่าการขายเงินตราต่างประเทศเพื่อจ่ายเงินดาวน์หรือซื้ออาคารชุด และมูลค่าการโอนเงินจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศเพื่อซื้ออาคารชุด

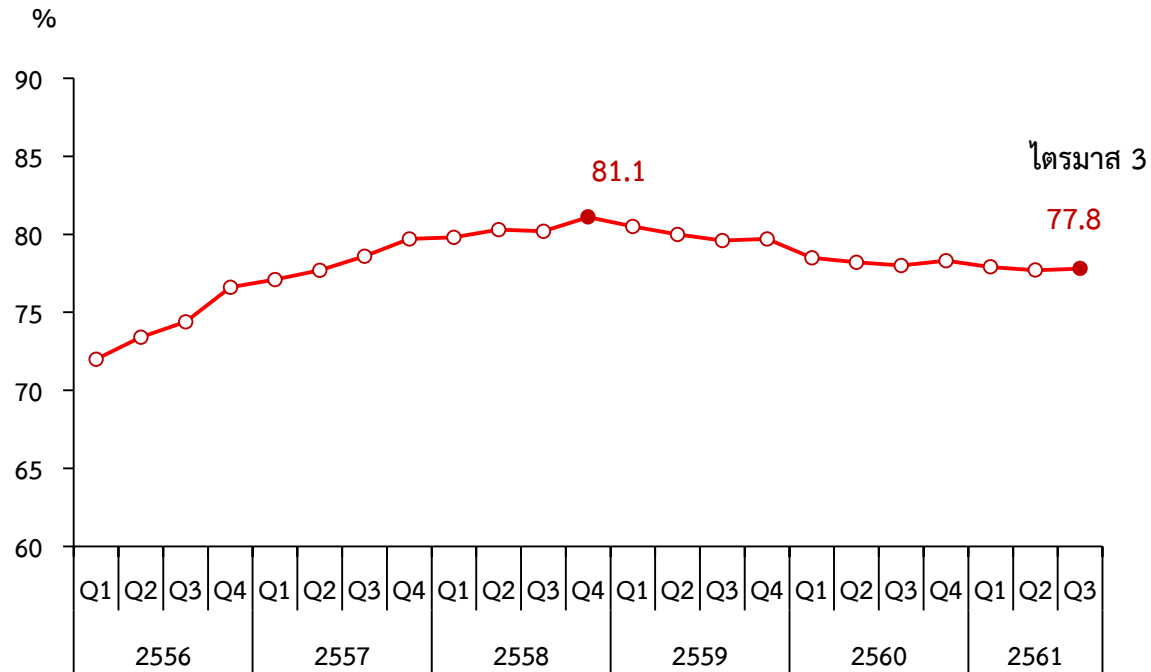
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง แม้จะปรับลดลงบ้าง และยังต้องติดตามความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนบางกลุ่ม

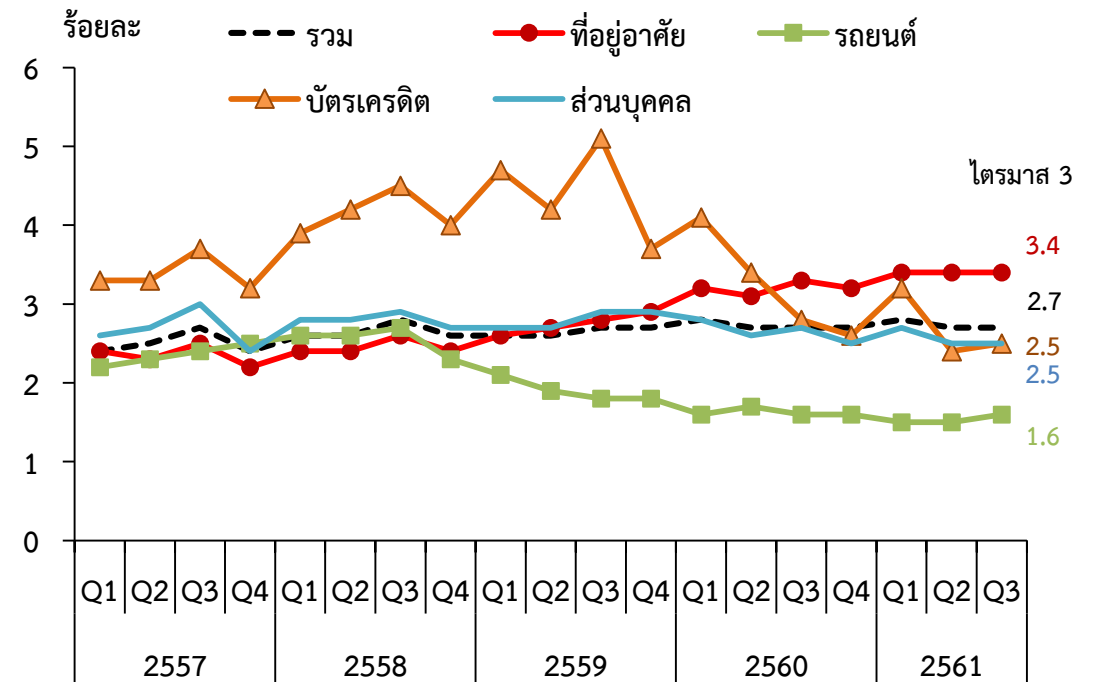
หนี้ครัวเรือนยังคงอยู่ในระดับสูง แม้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP จะปรับลดลงบ้าง

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP

ความสามารถในการชำระหนี้ภาคครัวเรือนโดยรวมทรงตัว แต่สัดส่วน NPL สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยยังอยู่ในระดับสูง และสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และบัตรเครดิตมีสัดส่วน NPL เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของสินเชื่อครัวเรือน
จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

อัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องเป็นเวลานาน อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการณ์การก่อหนี้และไม่ตั้งใจให้เกิดการออม

ด้านการก่อหนี้

พฤติกรรมการใช้จ่าย

ครัวเรือนก่อหนี้มากขึ้นเพื่อการบริโภค
สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ยังอยู่ในระดับสูง และ
สินเชื่อบางประเภทขยายตัวเร่งขึ้น อาทิ สินเชื่อรถยนต์
สินเชื่อส่วนบุคคล

พฤติกรรม search for yield

ภาคครัวเรือน: ทั่วไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์เพื่อ
เก็งกำไรหรือปล่อยเช่า
สหกรณ์ออมทรัพย์: สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่
บางแห่งกู้ยืมเงินระยะสั้นเพื่อมาลงทุนในหลักทรัพย์
มากขึ้น

ด้านการออม

พฤติกรรมการใช้จ่าย

ไม่ตั้งใจให้เกิดการออม
เงินออมไม่เพียงพอต่อการบริโภคในยามเกษียณ

พฤติกรรม search for yield

Underpricing of risks
ประชาชนย้ายเงินฝากจาก ธพ. ไปลงทุนใน
ช่องทางที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า อาทิ กองทุนรวม
สหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งอาจประเมินความเสี่ยงต่ำ
กว่าที่ควร

มติ กนง. วันที่ 19 ธ.ค. 61

มติ 5 : 2 ให้ขึ้น

อัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 เป็นร้อยละ 1.75 ต่อปี

ความเห็นของ กนง.

- **กรรมการส่วนใหญ่ที่ให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเห็นว่า** การลดระดับความผ่อนคลายของนโยบายการเงินลงจะช่วยลดความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งเพื่อสร้าง policy space สำหรับอนาคตเมื่อมีโอกาส
- **กรรมการที่ให้คงอัตราดอกเบี้ยเห็นว่า** ปัจจัยเสี่ยงและความไม่แน่นอนจากต่างประเทศปรับสูงขึ้น จึงควรรอประเมินความชัดเจนไปอีกระยะหนึ่ง ประกอบกับความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินบางจุดได้รับการดูแลไปบ้างแล้ว

มติ กนง. วันที่ 6 ก.พ. 62

มติ 4 : 2 ให้คง

อัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.75 ต่อปี

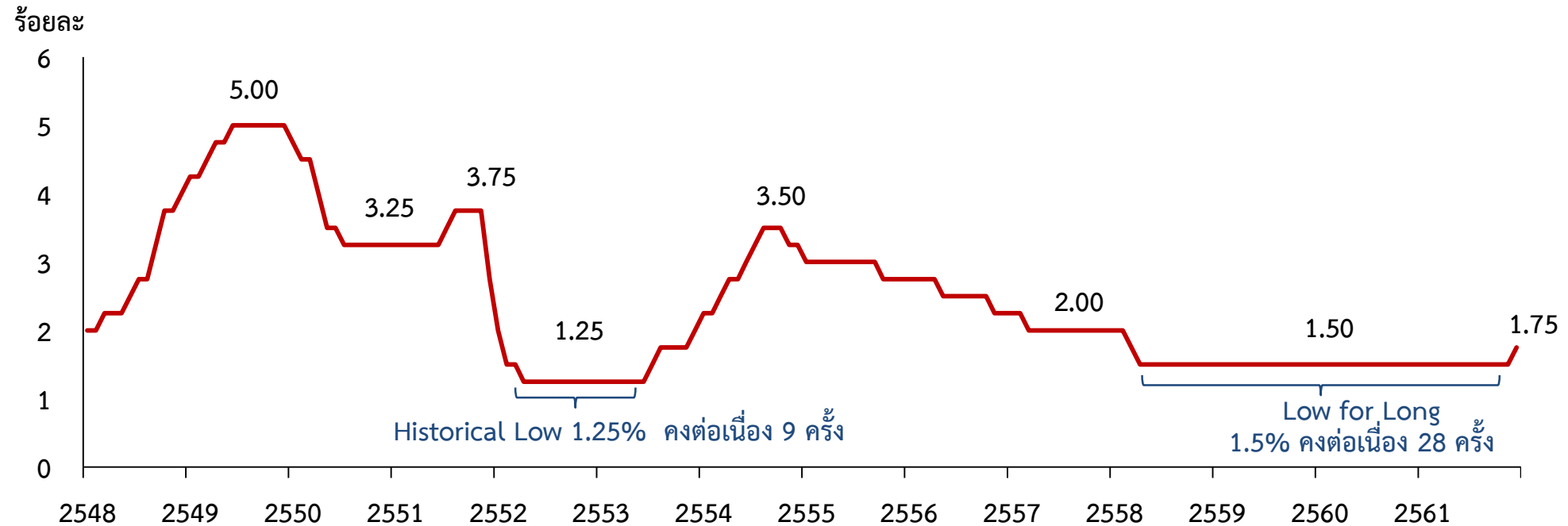

ความเห็นของ กนง.

- **กรรมการส่วนใหญ่ที่ให้คงอัตราดอกเบี้ยเห็นว่า** นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายในระดับปัจจุบันมีส่วนช่วยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจและสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ แต่มีปัจจัยเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินในอนาคตที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด
- **กรรมการที่ให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเห็นว่า** แม้อัตราดอกเบี้ยนโยบายจะปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 0.25 ภาวะการเงินโดยรวมจะยังอยู่ในระดับผ่อนคลายและสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ จึงเห็นควรให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อลดความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินและสะสม policy space สำหรับอนาคต

อัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทย

ร้อยละ	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562 ^E	2551 – 2560
GDP	4.2	5.0	5.4	1.7	-0.7	7.5	0.8	7.2	2.7	1.0	3.0	3.3	4.0	4.1	4.0	3.0
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	4.5	4.6	2.2	5.5	-0.9	3.3	3.8	3.0	2.2	1.9	-0.9	0.2	0.7	1.1	1.0	1.9

รพท. เริ่มปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายช้ากว่าประเทศอื่น

ส่วนหนึ่งเพราะเสถียรภาพด้านต่างประเทศที่เข้มแข็งทำให้มีอิสระในการดำเนินนโยบาย

การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของประเทศต่าง ๆ
หลังวิกฤตการเงินปี 2551

ประเทศ	การขึ้นอัตรา ดอกเบี้ยนโยบาย ครั้งแรก	อัตราดอกเบี้ย นโยบาย เริ่มต้น (%)	การขึ้นอัตรา ดอกเบี้ยนโยบาย สะสม (%)	อัตราดอกเบี้ย นโยบาย ณ ปัจจุบัน (%)
สหรัฐฯ	16 ธ.ค. 2558	0 – 0.25	2.25	2.25 – 2.50
สหภาพยุโรป	ยังไม่ปรับขึ้น	0	-	0
ญี่ปุ่น	ยังไม่ปรับขึ้น	- 0.1	-	- 0.1
เกาหลีใต้	30 พ.ย. 2560	1.25	0.50	1.75
มาเลเซีย	25 ม.ค. 2561	3.00	0.25	3.25
ฟิลิปปินส์	10 พ.ค. 2561	3.00	1.75	4.75
อินโดนีเซีย	17 พ.ค. 2561	4.25	1.75	6.00
ไทย	19 ธ.ค. 2561	1.50	0.25	1.75

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2561

ธนาคารกลางสหรัฐฯ

ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามเศรษฐกิจที่
ขยายตัวดีและตลาดแรงงานที่ตึงตัว

ธนาคารกลางในภูมิภาค

ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้สอดคล้องกับแนวโน้มการ
ขยายตัวของเศรษฐกิจ รวมทั้งเพื่อดูแลเสถียรภาพด้านราคา
และระบบการเงิน

รพท.

ปรับขึ้นช้ากว่าประเทศอื่น ส่วนหนึ่งเพราะไทยมีเสถียรภาพด้านต่างประเทศที่
เข้มแข็ง จึงสามารถดำเนินนโยบายการเงินได้เป็นอิสระจากปัจจัยต่างประเทศ
และให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในประเทศได้มากกว่า

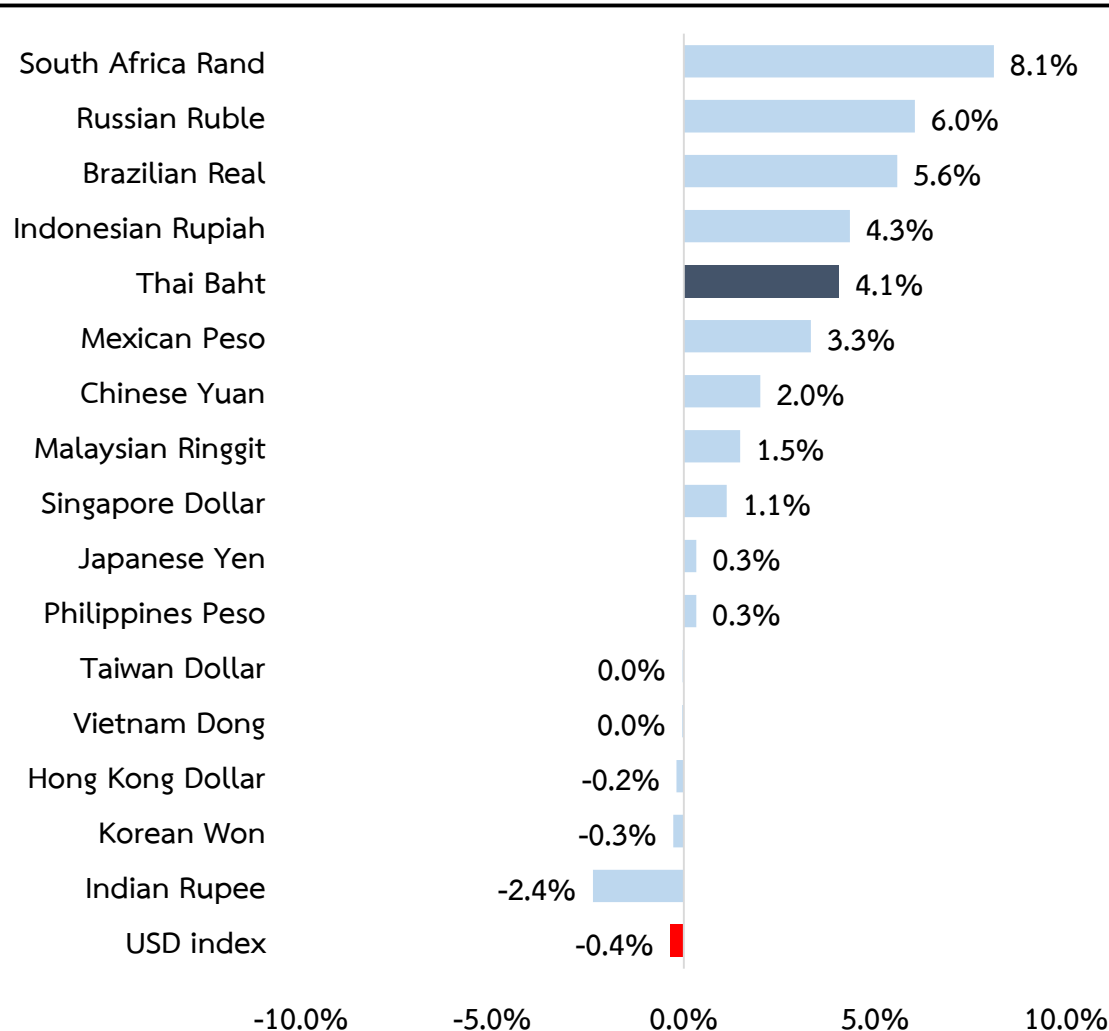
นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายจะยังมีความเหมาะสมในระยะข้างหน้า การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะปรับอย่างค่อยเป็นค่อยไปตาม พัฒนาการของข้อมูลเป็นสำคัญ (data-dependent) โดยจะประเมิน การขยายตัวของเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ และเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อประกอบการดำเนิน นโยบายการเงินที่เหมาะสมในระยะต่อไป

รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (ฉบับย่อ) ครั้งที่ 1/2562

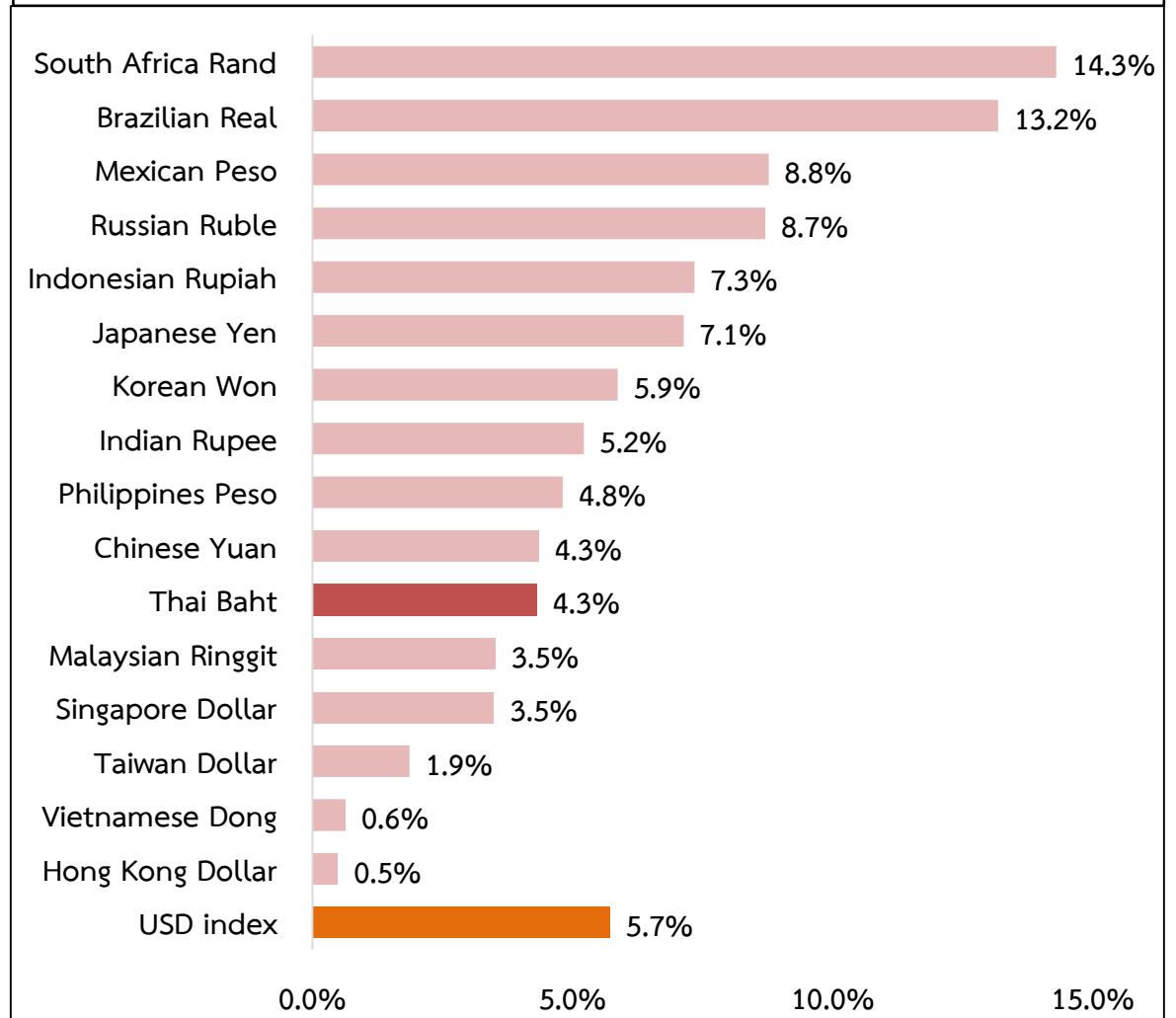

เงินบาทแข็งค่าขึ้นสุดค้ำกับสกุลเงินของประเทศตลาดเกิดใหม่ ขณะที่ความผันผวนของเงินบาทอยู่ในระดับปานกลาง

อัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินตั้งแต่สิ้นปี 2018 ถึงปัจจุบัน

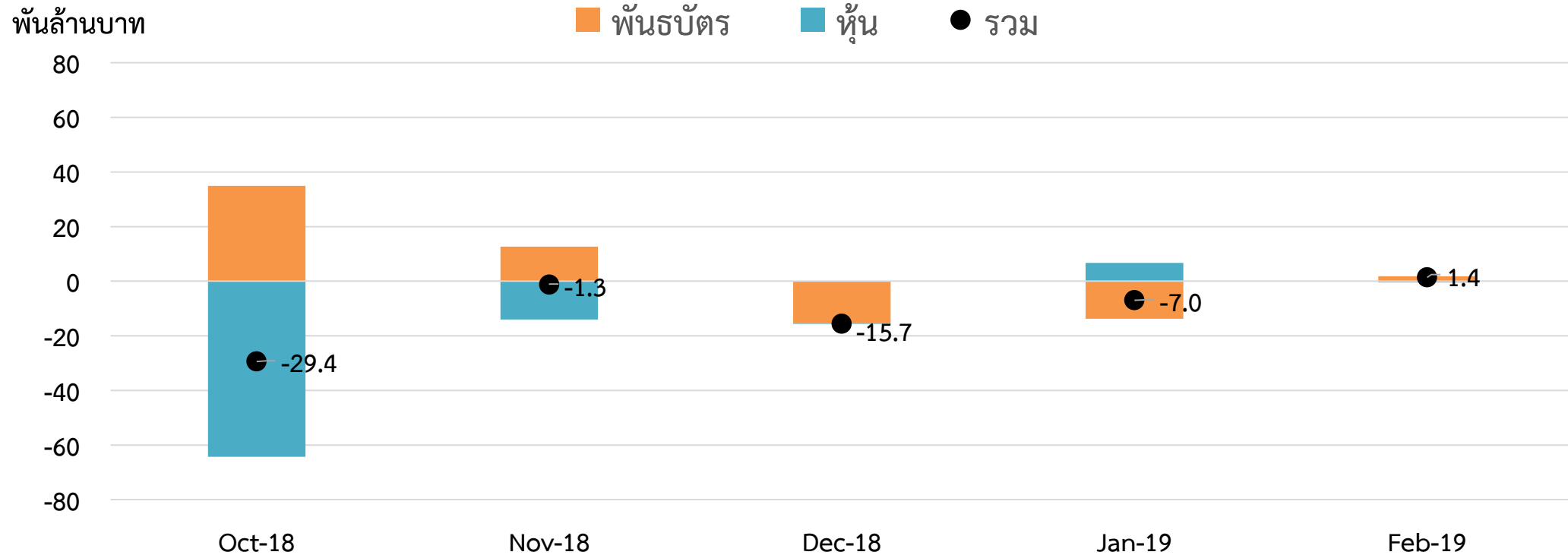
อัตราความผันผวนของค่าเงิน (Daily Annualized volatility) ณ ปัจจุบัน

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนต่างชาติตั้งแต่ต้นปียังคงไหลออกสุทธิ

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนต่างประเทศ (รายเดือน)

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนต่างประเทศ
(พันล้านบาท)

	พันธบัตร	หุ้น	รวม
รวมตั้งแต่ต้นปี 2562	-12.0	6.4	-5.6

Key Takeaways

- โลกปัจจุบันมีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความไม่ชัดเจน (Ambiguity) หรือ **VUCA world** ซึ่งส่งกระทบต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ
- การดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน ย่อมมีทั้งคนที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์
- มาตรการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (**Macroprudential**) สามารถดูแลความเสี่ยงเฉพาะจุดได้ แต่ไม่สามารถดูแลความเสี่ยงของระบบการเงินในภาพรวมได้ทั้งหมด
- “อัตราดอกเบี้ยนโยบาย” เป็นเครื่องมือด้าน Demand side ไม่อาจช่วยเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ได้ ต้องอาศัยเครื่องมือด้าน Supply side เช่น “นโยบายการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ” เพื่อเพิ่มผลิตภาพ
- **การประสานนโยบาย (Policy mixed)** จึงเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ทั้งนโยบายการเงิน นโยบายการคลัง นโยบายการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และนโยบายอื่น ๆ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Q & A

QUESTION & ANSWER